

שמיני עצרת

עלון תורני שבועי בענייני אגדה והלכה אקטואלית

פרשת בא		י-ם:	חיפה:	ב"ש:	ת"א:	ניו יורק:	פריז:	לונדון:	קובלנקה:	מפסירין:
הדלקת נרות:		16:36	16:43	16:55	16:52	16:52	17:16	16:18	18:30	18:30
צאת שבת:		17:50	17:50	17:52	17:51	17:55	18:37	17:42	19:40	19:40
ר"ת:		18:29	18:26	18:30	18:26	18:25	19:00	18:02	20:13	20:13
הדבר אשר דבר										

דבר ה' זו הלכה

מעובד מתוך ספרי הגרש"ז רוח שליט"א ראש המכון

כשרות ביצי הדגים

נשאלתי האם בזמננו אפשר לסמוך על סימני הטהרה המפורטים בפוסקים על ביצי הדגים או שמא מחויבים הם בהשגחה צמודה.

בגמרא ע"ז (דף מ.) איתא "אמר רב ברונא אמר רב קרבי דגים ועוברין אין נקחין אלא מן המומחה." והבית יוסף [ביו"ד סימן פג] הביא את דברי הרמב"ם בהלכות מאכלות אסורות שכתב וז"ל "ביצי דגים סימניהם הם כסימני ביצי העוף ואם היו שני ראשיהם כדון או חדין טמאין, אחד כד ואחד חד שואל לישראל המוכר, אם אמר לו אני מלחתי והוצאתים מדג טהור אוכל על פיו, ואם אמר לו טהורין הם אינו נאמן אלא אם כן היה אדם שהוחזק בכשרות." ועכשיו פשט המנהג לקנות ביצי דגים בסתם אפילו מן הנכרי ובלבד שיהיו אדומים אבל השחורים אין אוכלים אותם כלל ונראה לומר (שהקדמונים) חקרו בדבר ומצאו שלא הוצרכו חכמים למומחה או שיאמר אני מלחתי אלא כדי להתיר כל מין עוברי דגים בין אדומים בין שחורים ואין הספק אלא בשחורים דאיכא מינייהו טמא אבל האדומים נתברר להם שאינו נמצא בשום מין טמא וכדי להסתלק מן הספק חזרו ואסרו כל מין שחורים והתירו כל מין אדומים בכל ענין אפילו מיד נכרי ובלי שום בדיקה מאחר שאינו נמצא בטמא כלל ושמעתי שאף ע"פ שנמצא דג טמא שביציו אדומין כשמואלחין אותם חוזרים לשחרות דא"א לטמא שיהיה אדום אחר מליחה בשום פנים בעולם."

וכן פסק מרן השו"ע להלכה [יו"ד סימן פג ס"ח] ביצי דגים, אם היו שני ראשיהם כדים או חדים - טמאים. אחד כד ואחד חד -- שואל לישראל המוכר אם א"ל "אני מלחתי והוצאתים מדג טהור" -- אוכל על פיו. ואם א"ל "טהורים הם" -- אינו נאמן אלא אם כן היה אדם שהוחזק בכשרות. ועכשיו פשט המנהג לקנות ביצי דגים בסתם בין שלימים בין נמוחים ואפילו מן העובד כוכבים ובלבד שיהיו אדומים אבל השחורים אין אוכלין אותם כלל.

ולפי זה בביצי דגים האדומים או שקרובים לאדום ואינם שחורים [כגון ביצי בורי וקרפיון] מותר ליקחם אפי' מן הגוי ללא השגחת כשרות.

אך בש"ך [בס"ק כ"ז] כתב "ובאו"ה כלל מ"ב ד"ח כתב דאין לסמוך עתה על סימני עוברי דגים לפי שא"א בקיאים בהם עתה"

וכן הביא בשו"ת שואל ונשאל [ח"א יו"ד סימן לב] כתב וז"ל "מרן ז"ל כתב דעכשיו פשט המנהג לקנות ביצי דגים בסתם בין שלימים בין נימוחים ואפי' מן העכו"ם ובלבד שיהיו אדומים אבל השחורים אין אוכלים אותם כלל. והפ"ח ס"ק כ"ז והפ"ת ס"ק יו"ד תמהו הרבה ע"ז ומסקנתם דאין לסמוך על מנהג זה, והפ"ת ז"ל כתב עוד דגם מ"ש מרן כנו' אינו אלא למקומו שכן ניסו ובחנו למקומם אבל בשאר מקומות אפשר דגם מרן אוסר ע"ש ומזה נ"ל דפה אי גר'בא שלא יש מנהג זה בינינו אין להתירם גם לדעת מרן."

ובשו"ת אגרות משה [חלק יו"ד ד' סימן א] כתב שאין להכשיר ביצי דגים המיוצרים בבתי חרושת ללא השגחה תמידית שהדגים כשרים גם אם התנו עמם בחוזה שיקחו רק מדגים כשרים, כיון שכשואמרים להם מוכרי הדגים על דג שהוא כשר הם מאמינים, וגם לא מועיל שהמגשיח נכנס ויוצא כיון שיש בדגים תערובת של דגים טמאים ע"כ צריך להשגיח על כל אחד ואחד.

אלא שהרבה מהאחרונים חזקו את פסק מרן השו"ע ודחו את דברי המערערים וכבר כתב מרן הגר"ע יוסף זצ"ל [שו"ת יביע אומר ח"ו יו"ד סימן ו] שכתב על ביצים אדומים שנצבעו לשחורים והם תחת כשרות שהם כשרים ואין לחוש בהם למראית העין וכשהם חתומים בשתי חותמות אין לחוש ומותר עכ"ל. ומכאן למדנו שכל מה שחשש לשתי חותמות הוא משום שכעת הביצים הם צבועים לשחור אך הם אדומים אין צורך בכשרות כלל. וכך משמע גם בהדיה בסוף תשובתו הנז'.

וכן למעשה כשבדקנו בעולם את ביצי הדגים מעולם לא ראינו ביצי דג כשר שהם בצבע שחור או נוטה לשחור. ודברי מרן השו"ע לעד קיימים.

חכמת שלמה

לקח ולימוד מן הפרשה על פי שיעורו של מו"ר הראש"ל הגר"ש עמאר שליט"א רבה של ירושלים

פרשתנו פותחת בפסוק "ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבו ואת לב עבדיו למען שתי אותתי אלה בקרבו ולמען תספר באוני בנג וכן בנג את אשר התעללתי במצרים ואת אותתי אשר שמתי בם וידעתם כי אני ה'". השבוע חל יום ההילולא של הצדיק הקדוש והמלומד בניסים רבי ישראל אבוחצירא זיע"א האיש הקדוש הזה היה בתוכנו היה חי אתנו וראינו אותו בעינינו רגליו היו פה אך ראשו היה מגיע השמים כל הגיויו היו בשמים וכל היוצא מפיו יעשה, כשרואים דבר כזה איש שכולו תורה וקדושה וכל מה שמבדך מתקיים על ידי זה מתגלית האמונה בהשם ורואים שהשם מנהיג את עולמו בהשגחה פרטית ואפס זולתו.

וזה מה שאמר השם אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי את ליבו ואני ארבה אותות ומופתים למען תספר באוני בנג וכן בנג וכו' וידעתם כי אני השם כי על ידי שתספרו ותרבו לדבר על האותות והמופתים יתחזק אצלכם הידיעה כי אני השם ואז תגיעו לעבודת השם מתוך רגש פנימי שהשם מנהיג את הכל ואין שום דבר מבלעדי

רבנו האר"י אומר על הכתוב "למען שתי אותתי אלה בקרבו" שאותתי זה מלשון אותיותי מה משמעות הדבר? ידוע ששם אלהים-ם מורכב מאותיות אלה וים ואלו שתי בחינות זו למעלה מזו: אלה גימטריא לו וזה מכון כנגד הו' ספירות התחתונות וכאשר כל אחד מספירות אלו כלול מכל שאר השש יחד הם גימטריא לו. ואותיות אחרונות של שם אלהים-ם הם ים שהם מכוונים כנגד ספירת הבינה שהיא גבוהה ולמעלה מהם וכמו אמא להם כיון שהם יוצאים ממנה. וזהו מה שאמר הכתוב "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה" שתשאו מרום עיניכם ותבוננו ש"מ"י שזה הבינה שיש בה נ' שערים וכמו שאותיות מי גימטריא נ' - ברא את אלה, את אותיות אלה שהם השש ספירות כפי שהם כלולים בשש שהם גימטריא "אלה"

וכשבא משה אל פרעה בתחילה אמר לו "כה אמר ה' אלהי העברים שלח עמי" וכו' ענה לו פרעה, "מי ה' אשר אשמע בקולו" שהוא כפר בבחינה זו שהיא רמוזה באותיות "מי" לכן אמר לו השם "למען שתי אותתי אלה" שכיון שהוא לא מכיר בבחינת "מי" על כן אכחו על ידי אותיות "אלה" וזהו "שתי אותתי אלה" שאשית עליו ואכחו ע"י אותיות "אלה" ואז ודאי שהוא יצחק השם הצדיק.

אפשר להוסיף על זה מה שנאמר במכת ארבה ע"י עבדי פרעה, "ויאמרו עבדי פרעה אליו עד מתי יהיה זה לנו למוקש שלח את האנשים ויעבדו את ה' אלהיהם הטרם תדע כי אבדה מצרים" רואים שלשון המצרים בקובלנתם לפני פרעה היא "עד מתי יהיה זה לנו למוקש" "לנו" זה גמטריא אלהים-ם דהיינו שהשם הזה אלהים הוא מכה במצרים ונהיה להם למוקש. ועל כן אמרו עבדי פרעה "שלח את האנשים ויעבדו את ה' אלהיהם" שאמנם לנו יש רק את בחינת "אלהים-ם" וידוע שאלהים זה דין אבל הם עם ישראל יש להם גם את שם הויה ואם כן לא נוכל לכם ועל כן תשלח אותם.

יתן השם שבוכות הצדיק שהזכרנו סידנא באבא סאלי שהיה לנו לעיניים לראות את השגחת השם בעולמו גם עכשיו נזכה לאותות ומופתים לגילוי שכינה ולגאולה קרובה במהרה בימינו

יוצא לאור ע"י 'המכון למצוות התלויות בארץ'

בראשות הגאון רבי שניאור ז. רוח שליט"א.

רבי עקיבא 4 אלעד. טל 03-9030580 פקס 039030891

מייל: b.m@macon.co.il אתר המכון: hamachon.co.il

עורך: הרב יחיאל רוח שליט"א.

מעשה אבות

רבי יהודה בן אמויאל

חכם יהודה בן מויאל נולד לאימו ממשפחת בן שבת ולאביו הצדיק והחסיד כמורה"ר מכלוף זצוק"ל בשנת תקפ"ח, בעיר תאודונת שבמרוקו. בילדותו עבר עם משפחתו לעיר מוגאדור, שם למד תורה מפי אביו ודודו חכם יעקב בן שבת. מנעוריו נטה שכמו לסבול עול תורה ויראה בשקידה עצומה, בעודו נער סיים את כל הש"ס ונבחר ע"י גדולי עירו שמצאוהו מלא וגדוש.

בבחרותו נתמנה כדיין בקהילת סאפי, ובשנת תרל"ז נתמנה לדיין ולמורה צדק בעיר מוגאדור. בעיר מוגאדור שימש בקודש כשלושים שנה, עלה בקודש ונתמנה כאב בית הדין.

חכם יהודה בן מויאל, עמד בקשרי מכתבים הלכתיים שונים, עם דיינים שונים מחוץ לעירו, כמו חכם רפאל אנקווא, חכם יעקב שאול אלישר ועוד. ידוע על כתב יד ששלח מקהלת קודש צוויירה (מגדור של היום) אל המקובל הר' מסעוד הכהן אלחדאד, אשר עמד בראש ישיבת "בית אל" בירושלים.

סיפר האדמו"ר בבא מאיר אבוחצירא ז"ע"א: בין ערי ועיירות מרוקו נסע למסעותיו כמנהגו מפעם לפעם מאור הגולה הצדיק המפורסם רבי יעקב אביחצירא זצוק"ל במסעו עבר על פני ערים ועיירות בכל איזורי מרוקו וביקר בקהילות היהודיות הפזורות ברחבי המדינה כאשר שב לעירו תאפילאלת יצאו מקורביו לקראתו בראשם היה בנו בכורו רבי מסעוד זצוק"ל שפנה בתוך הדברים לאביו הגדול ושאל האם פגשת בגדולי תורה וצדיקים במסעך ומה טיבם ענה אביו ואמר רבים הם הגדולים שפגשתי רבים הם מאד בכל עיר ועיירה ולא אלמן ישראל אלא שהגדולים והמופלים שבהם ארבעה הם רבי יצחק בן וואליד בטיטואן רבי שאול אבן דנאן בפאס רבי יעקב אבטן במראקש ורבי יהודה בן מויאל במוגאדור. חזו מאן גברא רבה כרבי יעקב שמעיד עליו ועל גדלותו עוד כשהיה בשנות הארבעים לחייו.

בספר מלכי רבנן מציין רבי יוסף בן נאים בין השאר על אודותיו שהיה בקי וידוע בחכמת החשבון ואכן נשתמרו כמה דפים בכתב ידו בחכמה זו הוא עשה בה שימוש גם בשאלות ממוניות שבאו לפניו להכרעה.

בחודש אייר בשנת תר"ע חלם חלום, שבו קרב יומו, אך נשמרה לו הזכות לעלות לארץ הקודש, טרם הסתלקותו מהעולם הזה. חכם יהודה בן מויאל החל בהכנות לעלייה לארץ הקודש, וטרם צאתו מינה את בנו - חכם מסעוד, תחתיו כאב בית הדין.

על עובדה מענינת הקשורה בהכנות שנערכו לנסיעתו סיפרו נכדיו: הפועל שעמל במלאכת אריות חפציו וספריו חמד לו את ציפיו הכסף שעל מטהו ושלשלו לכיסו [אגב המקל נשתמר עד עתה בידינו עליו חרוטות המילים "יעלוך השדה וכל" וראה ברשימות ר' משה אזולאי נכד מרן החיד"א ז"ל נדפס בסו"ס ראש דוד שעל מטהו של זקינו הרחיד"א ז"ל שהי' בידי נכדו הגו' ג"כ היו חרוטות התיבות "יעלוך השדה וכל" ורמוז בזה שם קדוש להצלחה] כאשר נתברר העניין עמד והכריז כי הוא מוחל לאותו אדם בלב שלם וכי לא יאונה לפועל ולפרנסתו כל רע.

באחת מלילות שלהי אלול תר"ע הגיע ירושלימה עלה ובא לו אל האכסניה כשהוא מבקש לשבת בשלוה ולחיות את שארית חייו על אדמת הקדש אלא ששליחים של דייני עדת המערביים סבבו באכסניות וביקשו רב שבא מן המערב אמרו שחלום מוזר חלמו הדיינים בו הם רואים בדמות נר שבאה ממערב ושמה בין הבאים לירושלים ימצא פתורנו. לאחר מכן בקשו ממנו הדיינים שישב עמם אך הוא נענה שלהם שבא לזמן קצר אך כשהפצירו בו אמר שישב עמם בינתיים.

כארבעה חדשים בלבד שהה בירושלים בסוף טבת תרע"א אירע ונתארח בסעודה שלישית של שבת עם רעיו הדיינים ועוד נכבדים אצל אחד מאנשי הקהל בתום הסעודה ביקש מן המסובים לסור לביתו כיון שרצונו לערוך לימוד במנין והוא הלך אל בית הטבילה ירד וטבל ועלה אל ביתו וישבו סביב השולחן ושנו בצוותא ופני הרב בעל הבית כתמול שלשום מאומה לא ניכר עליו. לפתע קם ונשכב בניחותא על מטתו וביקש קראו נא קריאת שמע כי בא מועד נדהמו האורחים איש אל רעהו מתקשים להבין ומסרבים להאמין אך הוא בשלו ומתוך סדר הקריאה בישב דעת מופלג כדרכו בקדש כל הימים נסתלקה נשמתו למקומה ונתבקשה בישיבה של מעלה ופניו מאירים ושלווים במוצש"ק כ"ט טבת תרע"א נטמן בחלקת המערביים שבהר הזיתים שבירושלים העיר הקדושה אליה נשא נפשו ואותה איזה למנוחתו ועל כותרת מצבת הקבורה חקקו פה נטמן נר המערבי ז"ע"א

כ-100 שנה לאחר פטירתו, זכו צאצאיו להדפיס מכתב ידו בספר 'שבט יהודה' - שו"ת ודרושים. [ממנו נערך המדור מילי דחסידות]

מילי דחסידות

כתוב בתהילים "לעשות רצונך אלה-י חפצתי ותורתך בתוך מעי" וגו' ונבאר פסוק זה ע"פ מה שאמרו רז"ל בגמרא במסכת ע"ז על הכתוב "אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים וגו' כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה ויללה וגו' והיה כעץ שתול על פלגי מים וגו' שבתחילה כתיב "בתורת ה'" ולבסוף כתוב "בתורתו" אלא שקודם שלומד נקראת התורה "תורת ה'" ולאחר שלמד נעשית התורה קניינו ועל כן כתיב בתורתו.

ויובן זה על פי מ"ש רז"ל [פסחים ג'] "לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה". ונמשל את עניין לימוד התורה לשמה ושלא לשמה בשני משלים. המשל לעוסק בתורה לשמה הוא למלך שנתן לפועל לתקן לו כלי שהמלך נתן משלו לפועל את כל הדברים שעמהם הפועל מתקן הכלי והפועל יודע שאין לו אחר כך מאלו הדברים או מגוף הכלי כלום רק כל עמלו הוא עבור שכרו בלבד שיקבל אחד פעולתו, נמצא ששכרו מבחוץ ואין לו שייכות עם גוף הדבר עצמו, והוה דוגמת אדם שלומד שלא לשמה כיון שהוא מתכוון בתורה ומצוות שעושה לקבל שכר, אך באמת התורה והמצוות מצד עצמם הם תענוג שלא משתווה ואין ערוך לו שום שכר גשמי כיון שהם רוחניים, ועל כן נקרא תורת ה' ולא תורתו כיון שעיקר עניין התורה והמצוות הם חוצה לו.

והמשל על עבודה לשמה הוא ממלך שציווה לבנו לנטוע גן ופרדס לעצמו או לתקן כלי לעצמו או לרופא שמצווה לאדם לתקן רפואות לעצמו כדי שיהיה גופו בריא וחזק וכד' וכמו כן העוסק בתורה ומצוות וגמ"ח לשם שמים אי נעשה מגוף התורה והמצווה מלבוש רוחני לנשמתו ובה נתקנת נשמתו וגם גופו החומרי נעשה רוחני ויוכה לתחיית המתים לחיות בנועם ה' ולבקר בהיכלו בגופו ובנפשו, וכיון שזכות התורה והמצוות שעושה הם מתקנים ומוזכים אותו על כן נקראת התורה שלומד תורתו דהיינו שהיא שלו ולצורכו האמיתי ואינה חוצה לו.

ובזה יובן מ"ש רז"ל במסכת אבות "ששכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה", דכוונתם היא שעיקר השכר של המצווה היא לא השכר החיצוני שלה אלא האור הרוחני של המצווה עצמה שהיא בשבילו שכר גדול יותר מכל שכר חיצוני.

ועל אדם שזכה שתורתו היא לשמה כנ"ל המשיך הפסוק ואמר "והיה כעץ שתול על פלגי מים" וגו' שכאשר עסק תורתו ועבודתו היא לשמה הרי הוא דומה לעץ על פלגי מים אשר

הוא מתגדל ומתרבה ועושה פירות כיון שהמים שהם הרמוז לתורה הם מועילים לעץ עצמו וכך התורה לשמה היא מועילה לאדם הלומד עצמו.

ומה שסיים "לא כן הרשעים" וגו' יתבאר על פי מ"ש התוס' בפסחים שיש שני מינים בלומד שלא לשמה הא' שהוא מאמין ולומד על מנת לעשות אבל לימודו הוא לאהבת השכר וכן בכדי שעל ידי זה יכבדוהו ועליו אמרו "לעולם יעסוק אדם בתורה אפילו שלא לשמה שמתוך שלא לשמה בא לשמה". אך המין השני הוא הלומד על מנת לקנטר ומונע אחרים מללמוד ועליו אמרו [בברכות י"ז] "הלומד שלא לשמה נח לו שלא נברא", ועל המין הזה השני אמר דהע"ה "לא כן הרשעים כי אם כמו" שאין רוחניות בתורתו ומצוותיו ואין בהם רועם כלל וכמו המוץ שהוא קליפה על הגרעין ואין בו שום תועלת כלל.

ובגמרא דרשו רז"ל את הפסוק "לא כן הרשעים" וגו' על המלמד תורה לתלמיד שאינו הגון ועל הלומד שאינו הגון שעל שניהם אומר "לא כן הרשעים" וע"פ זה סדר הדברים במזמור זה כך הוא: בתחילה פתח "כי אם בתורת ה' חפצו" שע"פ דרכנו הולך על הלומד שלא לשמה אלא שעדיין יש איזה רוחניות בתורתו אלא שאינה רוחנית כמו הלומד לשמה ממש ועל כן נקראת "תורת ה'". ואח"כ אמר "ובתורתו יהגה" שקאי על הלומד לשמה שנעשית תורתו שלו וכנ"ל ובשניהם נקט לשון יחיד. אך בסיפא כיון שנקט לשון רבים הוצרכו רז"ל ללמוד דגם על התלמיד וגם על המלמד על מנת לקנטר נאמר "לא כן הרשעים כי אם כמו" וגו' שתורתם אינה רוחנית כלל ואין בה שכר והרי היא כמו מוץ בלבד שאין בו תועלת.

ובזה יש לפרש מה שכתוב "לעשות רצונך אלה-י חפצתי ותורתך בתוך מעי" שאני רוצה ללמוד את התורה ולקיים מצוות כדי לעשות רצוני דהיינו לימוד התורה ועסק המצוות שלא על מנת לקבל פרס אלא בדרגה הגבוהה שלהם שהם רוחניים מצד עצמם והם נעשים לבוש רוחני לאדם ומתקנות את גופו ונשמתו, ועל ידי כן "ותורתך בתוך מעי" שהתורה נמצאת בתוכי ומאחדת עמי כמו מאכל האדם שנכנס לתוך מעיו ומתקן את גוף האדם כך התורה הופכת ומתקנת את חומר הגוף לצורה ולרוחניות.

(מהספר שבט יהודה להגאון רבי יהודה בן אמויאל בערך תורה)

מישג בכשרות

אין איסור חל על איסור

כשבאו שני האיסורים בבת אחת. כשהיה האיסור השני איסור מוסיף, כשהיה האיסור השני איסור כולל.

איסור בבת אחת: באו שני האיסורים בבת אחת, חלים שניהם כאחד, לפי שאין אתה יכול להוציא אחד מהם, שאם נאמר שלא יחולו יהיה פטור לגמרי, ולפיכך חלים שניהם. לפיכך: תלש מבהמה אבר מן החי ונטרפה בנטילתו, חייב שתים, משום אבר מן החי ומשום טריפה, ששני האיסורים באו כאחד.

איסור מוסיף: היה האיסור האחרון מוסיף על הראשון, מתוך שחל חלק האיסור שניתוסף חל גם כל האיסור החדש.

ר' שמעון חולק וסובר שאף באיסור מוסיף אין איסור חל על איסור ואין הלכה כמותו.

איסור כולל: האיסור האחרון, אם הוא כולל דברים אחרים עמו, מתוך שחל האיסור על הדברים האחרים, חל גם על אותו הדבר שהיה עליו האיסור הראשון, כדרך שאנו אומרים באיסור מוסיף, אבל מכל מקום חל האיסור השני, והעובר עליו נקרא רשע שעובר על שני איסורים.

האיסור שחל בראשונה על החפץ שאנו דנים עליו, הוא האיסור הראשון, שעליו אין חל איסור אחר, אף על פי שהאיסור השני מצד עצמו קדם לאיסור שעל החפץ.

כגון: בהמה שנתנבלה ביום הכפורים, איסור יום הכפורים הוא הראשון, ואין איסור נבילה חל עליו, אף על פי שאיסור נבלה בכלל היה בעולם לפני יום הכפורים.

היו שני האיסורים על פעולות חלוקות, אלא שעשאם במעשה אחד, נחלקו ראשונים האם גם בזה הכלל אין איסור חל על איסור.

באחד משלושה אופנים איסור יכול לחול על איסור:

פנת המעבדה

גריסים

אחר גרגיר, ומתבוננים גם בין הגרגרים שאין חרקים בוגרים ואין זחלים, וכן מוצאים את כל הגרגרים המנוקבים, ובדרך זו בודקים את כל הכמות הדרושה.

עם תום בדיקה זו, אנו בטוחים כי אין נגיעות בין הגרגרים מסוגים שונים, ואחר שלב זה הגריסים השבורים וכן הגריסי פנינה מותרים בשימוש. בגריסים שלמים עדיין קיים חשש לנגיעות פנימיות, ועל כן יש לבצע בדיקת הצפה במי מלח. כלומר, מכינים קערה של כליטר מים, וממיסים בתוכה 3 כפות מלח, שופכים את הגריסים בבת אחת לקערה, ומערבבים מיד את כל התכולה. את כל הגרגרים שצפו למעלה לאחר הערבוב יש להסיר מיידית (שאם לא כן גם הם יספחו מים וישקעו) ובכך אנו מבטיחים את הסרת כל הגרגרים הנגועים.

קיים שיווק של גריסים בארצות פלסטיק אטומות, ויש להם עדיפות על פני המשווק בשקיות רגילות.

תולעי 'אורזיות' בתוך שקית גריסים

מוצר גריסים המשווק כשהוא "בחזקת נקי מתולעים" באם החותם המעיד על כך בקי בענייני חרקים, ניתן לסמוך על כך ואין חובת בדיקה, ובתנאי שתנאי האריזה תקפים, כגון שאם האריזה היא עם וואקום, יש להבטיח שאכן הוואקום נותר ולא חדר אויר לשקית. לאחר השימוש יש לשמור את מה שנותר בקירור, כדי שלא תהיה התפתחות חדשה של חרקים.

הגריסים שהם גרעיני השעורה משווקים בצורות שונות, יש שמשווקות שלמות כמות שהן, ויש שעוברות קלייה ושכירה כדי להקל על זמן הבישול, אופן עיבוד נוסף הוא שבו מסירים את הקליפה ונותר רק החלק הפנימי והם הקרויים 'גריסי פנינה'.

הגריסים עלולים להיות נגועים במזיקי מחסן שונים ומגוונים, כאשר לעיתים הנגיעות היא בתוך הגרגיר פנימה, ולעיתים המכרסמים שוהים בין הגרגרים.

ראשית יש להבחין בין סוגי הגריסים. בגריסים שלמים מצוי נגיעות יותר גדולה כולל לעיתים נגיעות בתוך הגרגיר. אבל בגריסים שבורים אין חשש לנגיעות פנימיות אלא בין הגרגרים בלבד. בגריסי פנינה עקב הליטוש והניפוי, לא נותרים בדרך כלל גרגרים עם נגיעות פנימיות לאחר העיבוד.

קודם השימוש, ראשית יש לבדוק את האריזה ולראות שאין בה כעין אבקה מרובה בתחתית האריזה שמעידה על המצאות של חרקים זעירים (יש להתבונן היטב שמקור האבקה איננה מפסולת קליפת השעורה) במידה ונתגלו חרקים זעירים אלו, בעיקרון ניתן להסירם לחלוטין באמצעות סינון במסננת. בגרגרים שלמים ניתן לסנן במסננת שהחורים גדולים כדי שהזחלים יעברו למשטח והגרגרים יישארו במסננת. ולאחר בדיקה ושטיפה היטב, אך מכל מקום עדיף שלא להשתמש בתוצרת זו, אלא אם כן אין לו תחליף והוא נצרך כעת למוצר זה.

לאחר בדיקת האריזה, יש לערוך בדיקה וויזואלית על ידי פיזור על משטח [רצוי בצבע כותם, שאז ניתן להבחין טוב יותר בכל סוגי החרקים] חופן גרגרי גריסים, ומעבירים גרגיר

קו ההלכה והכשרות

בראשות הגאון רבי שניאור זלמן רווח שליט"א

הנהגות יום ביומו באורח חיים ויורה דעה * כשרות המזון * כשרות חו"ל
מצוות התלויות בארץ * חרקים במזון * טפילים וכשרות הדגים

03-7528999

פקס: 03-7528992 מייל: b.m@macon.co.il

שעות פעילות
בית ההוראה

ימים א.ג.ה.

13:15-14:00 19:15-20:00

ימים ב.ד.

13:15-14:00 18:15-19:00

יום שישי

12:15-13:00

המענה ינתן
ע"י רבני בית ההוראה
בשעות פעילות בית ההוראה

בשאר השעות
ינתן מענה על ידי הרבנים
המופיעים בתפריט

הזמנה של מצוזה

כנס חלוקת הפרסים

תחרות מאמרים

בענייני הפרשת חלה

מפי אפי אל בן האורה

בהשתתפות

מורינו ועט"ר הגאון הגדול

הראשון לציון רבינו **יצחק יוסף שליט"א**

הרב הראשי לישראל

הגאון רבי **שלמה זלמן גרוסמן שליט"א** הגאון רבי **מרדכי מלכה שליט"א**

הציבור מוזמן לכנס חלוקת פרסים
שיוחלקו בין כותבי מאמרים מובחרים
בנושא תרומות ומעשרות

הגאון רבי **שניאור זלמן רווח שליט"א**
רב קהילת מושב התורה
וראש המכון למצוות התלויות בארץ

הרה"צ רבי **ישראל רווח שליט"א**
ראש בית המדרש ונשיא המוסדות

ביום שני ט"ו בשבט תש"פ בשעה 19:30
בבית המדרש הגדול "משכן התורה" רח' רבי עקיבא 4 אלעד

הרב **יהודה אבוטבול שליט"א**
מ"מ ראש עיריית אלעד

הרב **ישראל פרוש שליט"א**
ראש עיריית אלעד

תזמורת
תנעים את האירוע

עזרת נשים פתוחה

שי מוהדר לכל משתתף

כיבוד קל במקום

בס"ד

עושים סדר בט"ו בשבט

מה בחוברת?!

טו בשבט והמשמעות שלו על
מצוות הארץ.

טו בשבט ומשמעותו בדברי
הקדמונים.

סדר טו בשבט עם פסוקים ומימרות
מתורה שבכתב ובע"פ

תפילה על האתרוג

טבלה של ירקות ופירות המצויים
כיום ורמת נקיטתם/נגיעותם
בחרקים.

מחיר מיוחד לרוכשים
בכמות של 10 יח' ומעלה.

ניתן לרכישה באתר הבית של המכון
או במשרדי המכון רח' ר' עקיבא 4 [מסביב לבנין]
ימים א-ה בין השעות 09:00-17:00.

לפרטים
03-9030580

יהודה הפקות

4 ש"ח
לחוברת

*המלאי מוגבל כל הקודם זוכה